

І. В. Кузьо, Ю. П. Шоловій
Національний університет “Львівська політехніка”

ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ ВИЩОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ МЕХАНІЧНОГО ПРОФІЛЮ У ЛЬВІВСЬКІЙ ПОЛІТЕХНІЦІ

© Кузьо І. В., Шоловій Ю. П., 2021

<https://doi.org/10.23939/istcipa2021.55.005>

Викладено історію розвитку механіки та коротку хронологію створення і роботи спеціалізованих вчених рад для підготовки кадрів вищої кваліфікації у Львівській політехніці, виокремлено та охарактеризовано основні етапи їхньої діяльності.

Ключові слова: наука; Національний університет “Львівська політехніка”; Інститут механічної інженерії та транспорту; дисертація.

Національний університет “Львівська політехніка” – один із найдавніших технічних навчальних закладів у Європі, що першим в Україні у 2021 р. відзначає 205-річчя від дня заснування.

8 березня 1816 р. Австрійський цісар Франц Йосиф I схвалив своєю резолюцією і благословив на добру славу створення у Львові реальної школи з технічним і економічним спрямуванням. Фактично ця школа стала основою для створення у Галичині Вищої технічної школи – альма матер Львівської політехніки.

Механіку, одну з древніх технічних наук, тісно пов’язану з практичною діяльністю людей, з перших днів вивчали і в Реальній школі, а з 1844 р. – вже і у новоствореній Технічній Академії у Львові, де в технічному відділі однією з перших відкрили кафедру механіки.

У листопаді 1871 р. Академія отримала права вищого навчального закладу, який очолював ректор. Колегія професорів Академії у 1872/73 н. р. обрала першим ректором доктора Ф. Стжелецького (1823–1883). Тоді ж створено три відділи – інженерії, архітектури, технічної хімії.

У 1874 р. започатковано машинобудівний відділ (факультет) під назвою “Школа будови машин”. У 1880 р. назву замінили на “відділ будови машин”, а в 1920 р. відділ отримав назву механічного.

В 1877 р. Технічну академію перейменували на Політехнічну школу. Того ж року ректором Політехнічної школи обрали Ю. Захарієвича (1837–1898), який багато зробив для її розвитку. 15 листопада цього самого року відбулось урочисте відкриття навчального року в новому будинку, який став головним корпусом. Автором проекту був Ю. Захарієвич.

В 1921 р. Політехнічну школу перейменували на Львівську політехніку. Вона отримала власний статут, схвалений загальними зборами професорів, який передбачав господарське та адміністративне самоврядування навчального закладу.

З 1920 р. механічний відділ став найбільшим у Львівській політехніці, а механіка відігравала провідну роль. Зокрема, у 1880/81 н. р. на відділі будови машин навчались чверть усіх студентів, у 1913/14 н. р. – 30 %, у 1938/39 н. р. – 37 %.

Наукові програми і структура механічного відділу організаційно постійно змінювались згідно з вимогами часу. В 1939 р. механічний відділ налічував три підрозділи (відділення, oddziały). До відділення машин (oddział Mashynowy) входили групи: конструкційна, авіаційна, залізнична, технологічна і рушіїв.

Навчальні програми різних спеціальностей на механічному відділі студенти опановували упродовж чотирьох років. Перший рік навчань був спільним і однаковим для всіх студентів. Другий

рік навчання був спільним для відділень машин і нафтового та відрізнявся від електротехнічного відділення. Відмінність була незначна і стосувалася лише викладання електротехнічних дисциплін. Програми третього та четвертого років навчання істотно відрізнялись і формувались для кожної спеціальності та навіть спеціалізацій, якщо такі були.

З усіх предметів студенти складали курсові іспити, зокрема, із математики, нарисної геометрії, фізики, хімії, загальної та технічної механіки, машинознавства. Після закінчення дворічного терміну навчання студенти складали державний іспит і обов'язковий підсумковий іспит. Якщо студент успішно склав іспит з усіх предметів, підсумковий іспит зараховували автоматично.

Після закінчення та зарахування обов'язкової програми навчання, виконання курсових робіт та проходження обов'язкової практики, переважно шестимісячної, студенти розпочинали виконання дипломного проекту. В цей час треба було здати ще два державних іспити.

До структури дипломного проекту входили окремі розділи (частини) курсових проєктів, які виконували в останніх семестрах. Саме проєкт був результатом копіткої праці впродовж всього навчання. Кожен курсовий проєкт, крім розрахункової (теоретичної) частини, містив 8–15 аркушів креслень А1 або А0. Сам дипломний проєкт виконували впродовж останнього семестру, незважаючи на інші навчальні навантаження, передбачені програмою. Не всім студентам, навіть доволі здібним, вдавалось за чотири роки закінчити навчання й отримати диплом.

Відділом (факультетом) зазвичай керував декан, обраний з членів Ради відділу на однорічний термін. Його заступником був продекан, здебільшого декан попередньої каденції, що мав певний досвід керування відділом.

Загалом за 70 років діяльності Львівської політехніки з 1875 р. до 1945 р. деканами механічного відділу (факультету) призначали 30 професорів, тобто в середньому кожен з них керував два роки.

До складу Ради відділу (факультету) входили всі професори, зокрема керівники кафедр. Одного члена Ради обирали з доцентського складу. Отже, кількість кафедр у відділі обмежувала чисельність складу Ради, яка була головним органом відділу (факультету) і відповідала за всю навчальну та наукову діяльність працівників. Рада відділу за висновками спеціально створених екзаменаційних комісій та рецензентів наукових праць мала право надавати здобувачу науковий ступінь доктора технічних наук. Особливою подією для здобувача наукового ступеня була процедура захисту й отримання диплома, який в урочистій обстановці вручали в актовій залі головного корпусу в присутності наукової спільноти всіх відділів Політехнічної школи. Ректор відкривав збори і декан оголошував особисті дані здобувача, його науковий доробок, оцінку екзаменаційної комісії та рецензентів наукової праці. Після позитивного сприйняття висловлювались привітання на адресу докторанта, після чого йому вручали диплом доктора наук за підписом ректора і декана.

Наступним важливим науковим етапом був процес габілітації. Для цього треба було надати копії друкованих праць, визначену кількість для різних спеціальностей, подати на вибір три теми доповіді габілітаційної. На першому етапі відбувалась дискусія у Раді відділу з приводу особистої кваліфікації претендента. У разі позитивної ухвали призначали трьох рецензентів, хоча б один з яких мав бути з іншого навчального закладу. Рецензії щодо наукової діяльності й тематики доповіді роздавали всім членам Ради. Після цього відбувалися захист і дискусія на Раді відділу. У разі позитивної ухвали претенденту надавали науковий ступінь доцента (в наш час це вчене звання). Ухвалу передавали на затвердження Міністрові Визнань Релігійних та Освідчень Публічних.

У 1939 р. нові органи влади поставили завдання перебудувати увесь навчально-виховний процес. Львівську політехніку перейменували на Львівський політехнічний інститут з п'ятьма факультетами: механічним, хіміко-технологічним, архітектурно-будівельним, шляхово-водним та

сільськогосподарським. У 1940 р. було створено лісовий факультет, організовано 79 кафедр, на яких працювало 395 викладачів. Інститут фінансували з державного бюджету.

Реорганізації, які відбувались у структурі інституту під впливом вимог часу, відповідних змін у суспільно-політичному житті краю, призвели до того, що у 1939–1942 рр. з механічного відділу Політехнічного інституту виділився електротехнічний факультет, а механічний перейменували на енергомашинобудівний, який у 1944 р. був розділений на енергомашинобудівний і механічний факультети. У 1947 р. ці два факультети знову об'єднують в один механічний факультет.

У повоєнні роки внаслідок постійної реорганізації структури Львівського політехнічного інституту змінювалась і кількість кафедр у складі окремих факультетів. На механічному факультеті було до десяти кафедр, а саме кафедри: теоретичної механіки, згодом опору матеріалів, яку час від часу передавали з механічного на будівельний і теплотехнічний факультети; технології машинобудування, металорізальних верстатів та інструментів; технології металів; металознавства і термічної обробки; теорії механізмів і машин; деталей машин; автомобілів; зварювального виробництва.

Внаслідок структурної реорганізації у 2001 р. у Львівській політехніці створено 12 навчально-наукових інститутів, зокрема на базі двох механічних факультетів створено Інститут інженерної механіки та транспорту (ІМТ), до складу якого увійшли три загальноінженерні кафедри (теоретичної механіки, опору матеріалів та деталей машин) і вісім випускових: автомобілебудування (АБ); експлуатації та ремонту автомобільної техніки (ЕРАТ); зварювального виробництва та діагностики металоконструкцій (ЗВДВ); приладів точної механіки (ПТМ), які були у структурі ФМАТ, та напівпровідникового електровакуумного машинобудування (НЕМ), автоматизації і комплексної механізації машинобудівної промисловості (АКМ), технології машинобудування (ТМБ); фізики матеріалів і матеріалознавства (ФММ), що належали до МТФ.

Для підготовки фахівців вищої кваліфікації (кандидатів наук) 10.12.1986 р. було відкрито спеціалізовану вчену раду 01.02.06 (голова ради – проф. М. С. Комаров) із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук за спеціальністю “Динаміка та міцність машин”. До того захисту кандидатських дисертацій проводились на об'єднаному засіданні вчених рад ММФ і МТФ, а докторських дисертацій з усіх спеціальностей – на засіданні Вченої ради Політехнічного інституту, на якій у 1970 р. захистив докторську дисертацію механічного профілю з машинознавства і динаміки машин майбутній проректор з наукової роботи С. Г. Калінін.

24 грудня 1990 р. було затверджено нову спеціалізовану вчену раду (СВР) К 068.36.05 під головуванням проф. С. Г. Калініна із захисту кандидатських дисертацій вже з двох спеціальностей – 01.02.06 “Динаміка і міцність машин” та 05.02.02 “Машинознавство”. Секретарем ради призначено канд. техн. наук, доц. Є. М. Гарасюка.

Намагання поліпшити якість і розширити кількість спеціальностей сприяли відкриттю у листопаді 1994 р. СВР Д04.06.04 із захисту за згаданими вище спеціальностями вже кандидатських і докторських дисертацій (голова – д-р техн. наук, проф. С. Г. Калінін, секретар – канд. техн. наук, проф. В. Т. Павлище). І одразу ж раду відправили на перереєстрацію, яку в цей період проходили всі спеціалізовані ради. Постанова Президії Головної ради Вищої атестаційної комісії (ВАК) України з цього приводу була ухвалена 17 жовтня 1994 р, а голова ВАКу І. П. Дзюб затвердив наказ № 317 від 24 листопада 1994 р. В квітні 1995р. спеціалізовану вчену раду Д 04.06.04 перезатвердили з повноваженнями до 1997 р.

Створення у Львівській політехніці докторської ради механічного профілю стало великим здобутком, який треба було підтвердити в майбутньому, адже не всі вимоги щодо складу ради було дотримано. Не тільки у Львівській політехніці, а й у Львові фактично не було “прямих” фахівців зі спеціальності 01.02.06 “Динаміка і міцність машин, приладів і апаратури”. Практично всі члени ради представляли цю спеціальність за науковими працями (табл. 1).

Таблиця 1

Відомості про склад спеціалізованої вченої ради Д 04.06.04

№ з/п	Прізвище, ім'я По батькові	Місце основної роботи, установа, міністерство, відомство, місто, посада	Науковий ступінь, шифр спеціальності, за якою захищено дисертацію	Вчене звання (за спеціальністю, кафедрою)	Шифр галузі наук і спеціальності у раді
1	2	3	4	5	6
1	Калінін Сергій Григорович (голова)	Державний університет “Львівська політехніка”, Міністерство освіти України, м. Львів, професор кафедри деталей машин	Доктор технічних наук, 01.02.06	Професор кафедри деталей машин	01.02.06 технічні
2	Русинко Костянтин Миколайович (заступник голови)	Державний університет “Львівська політехніка”, Міністерство освіти України, м. Львів, завідувач кафедри теоретичної механіки	Доктор фізико-математичних наук, 01.02.04	Професор кафедри теоретичної механіки	01.02.06 технічні
3	Павлище Володимир Теодорович (вчений секретар)	Державний університет “Львівська політехніка”, Міністерство освіти України, м. Львів, завідувач кафедри деталей машин	Кандидат технічних наук, 05.02.02	Доцент кафедри деталей машин	05.02.02 технічні
4	Акопян Рубен Абгарович	Державний університет “Львівська політехніка”, Міністерство освіти України, м. Львів, професор кафедри автомобілів	Доктор технічних наук, 05.05.03	Професор кафедри автомобілів	01.02.06 технічні
5	Большаков Михайло Васильович	Державний університет “Львівська політехніка”, Міністерство освіти України, м. Львів, завідувач кафедри технології і обладнання зварювального виробництва	Доктор технічних наук, 05.05.06	Професор кафедри технології і обладнання зварювального виробництва	05.02.02 технічні
6	Вольченко Олександр Іванович	Український технічний університет нафти і газу, Міністерство освіти України, м. Івано-Франківськ, професор кафедри деталей машин і теорії механізмів та машин	Доктор технічних наук, 05.02.02 05.05.05	Професор кафедри деталей машин і теорії механізмів та машин	05.02.02 технічні
7	Гачкевич Олександр Романович	Фізико-механічний інститут ім. Г. І. Карпенка Національної академії наук України	Доктор фізико-математичних наук, 01.02.04	Професор за спеціальністю “Механіка твердого деформівного тіла”	01.02.06 технічні
8	Малащенко Володимир Олександрович	Державний університет “Львівська політехніка”, Міністерство освіти України, м. Львів, професор кафедри деталей машин	Доктор технічних наук, 05.02.02 05.23.17	Доцент кафедри деталей машин	05.02.02 технічні
9	Мартинювич Тимофій Лазаревич	Державний університет “Львівська політехніка”, Міністерство освіти України, м. Львів, завідувач кафедри будівельної механіки	Доктор фізико-математичних наук, 01.02.04	Професор кафедри будівельної механіки	01.02.06 технічні

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6
10	Мочернюк Дмитро Юрійович	Державний університет “Львівська політехніка”, Міністерство освіти України, м. Львів, професор кафедри опору матеріалів	Доктор технічних наук, 01.02.04	Професор кафедри опору матеріалів	01.02.06 технічні
11	Поллюдов Олександр Миколайович	Український поліграфічний інститут, Міністерство освіти України, м. Львів, завідувач кафедри поліграфічних машин	Доктор технічних наук, 05.02.15	Професор кафедри поліграфічних машини	01.02.06 технічні
12	Рибак Тимофій Іванович	Тернопільський приладобудівний інститут, Міністерство освіти України, м. Тернопіль, завідувач кафедри технічної механіки	Доктор технічних наук, 05.20.04	Професор кафедри технічної механіки	05.02.02 технічні
13	Стрижак Віктор Якович	Державний університет “Львівська політехніка”, Міністерство освіти України, м. Львів, професор кафедри приладів точної механіки	Доктор технічних наук, 05.11.02	Професор кафедри приладів точної механіки	01.02.06 технічні
14	Тинний Анатолій Нестерович	Державний університет “Львівська політехніка”, Міністерство освіти України, м. Львів, професор кафедри деталей машин	Доктор технічних наук, 05.02.02	Професор кафедри деталей машин	05.02.02 технічні
15	Шабайкович Віктор Антонович	Державний університет “Львівська політехніка”, Міністерство освіти України, м. Львів, завідувач кафедри технології машинобудування	Доктор технічних наук, 05.13.07 05.02.08	Професор кафедри технології машинобудування	05.02.02 технічні

Перший захист докторської дисертації механічного профілю відбувся 27 грудня 1995 р. за спеціальністю 05.02.02 “Машинознавство” (І. В. Кузьо). На цій раді (каденція до грудня 1997 р.) була захищена ще одна кандидатська дисертація (І. М. Масляк, 1996 р.) – спец. 05.02.02 “Машинознавство” та дві докторські дисертації (Є. В. Харченко – 1997 р., спец. 05.02.09 “Динаміка та міцність машин”; П. М. Гащук 1997 р., спец. 05.02.02 “Машинознавство”).

З 1997 р. СБР поповнилась ще однією спеціальністю – 05.02.08 “Технологія машинобудування” (Наказ ВАК України № 14-08/09 від 20.11.1997 р). Раді присвоєно № Д 35.052.06, який зберігся дотепер. Голова ради – д-р техн. наук, проф. С. Г. Калінін, вчений секретар – д-р техн. наук, доц. Є. В. Харченко. За цією спеціальністю у 1998 р. захистили дві докторські дисертації: Е. М. Гуліда та М. Л. Кукляк; одну дисертацію у 1999 р. за спец. 05.02.09 “Динаміка та міцність машин” – Є. Ярошевич (Польща).

У 1999 р. на новоствореній за тим самим номером СБР Д 35.052.06 (наказ № 498 від 14.12.1999 р., голова – д-р техн. наук І. В. Кузьо, вчений секретар – д-р техн. наук Є. Ю. Формальчик) відкрито ще одну спеціальність – 05.22.02 “Автомобілі і трактори”.

У 2003 р. повноваження ради було продовжено до 2006 р. У березні 2006 р. після чергового продовження повноважень ради її вченим секретарем став канд. техн. наук, доц. Ю. П. Шоловій. У 2009 р. спеціальність 05.20.02 “Автомобілі і трактори” перестали розглядати у раді. У 2011 р. була

відкрита окрема СБР з цієї спеціальності із захисту кандидатських дисертацій. Водночас СБР Д 35.052.06 успішно продовжувала свої повноваження у 2010, 2013, 2016 рр. і закінчується термін її діяльності 31 грудня 2021 р.

За час діяльності спеціалізованої вченої ради з 1995 р. до 01.10.2021 р. захищено 128 дисертацій, з них 98 кандидатських та 30 докторських (табл. 1).

Найбільше захистів відбувалось зі спеціальностей 05.02.02 і 05.02.09, порівняно мало захистів зі спеціальності 05.22.02 внаслідок невеликого періоду її розгляду в раді. Немало захистів кандидатських дисертацій з цієї спеціальності з 2010 р. відбувається на окремій СБР. Характеристику та якість діяльності СБР Д 35.052.06 відображено в табл. 2 і табл. 3.

Таблиця 2

**Захисти докторських та кандидатських дисертацій у спеціалізованих вчених радах
Д 04.06.04. (1995–1997 рр.) та Д 35.052.06 (1998–2021 рр.)**

Роки	Спеціальності				Разом за роками	Разом за каденцію	Каденція, голова ради, вч. секретар
	05.02.02	05.02.08	05.02.09	05.22.02			
1995	1/0	–	0/0	–	1/0	1995–1997	I каденція С. Г. Калінін В. Т. Павлище
1996	0/1	–	0/0	–	0/1		
1997	1/0	–	1/0	–	2/0		
1998	0/0	2/1	0/0	–	2/1	1997–1999	II каденція С. Г. Калінін Є. В. Харченко
1999	0/3	0/0	1/0	–	1/3		
2000	0/3	0/1	0/1	0/0	0/5	2000–2002	III каденція І. В. Кузьо Є. Ю. Форнальчик
2001	2/1	0/1	1/0	0/0	3/2		
2002	0/5	1/1	0/2	0/2	1/10		
2003	0/0	0/0	0/4*	0/0	0/4*	2003–2005	IV каденція І. В. Кузьо Є. Ю. Форнальчик
2004	1/1	0/2	1/0	0/2	2/5		
2005	0/3	0/1	1/0	1/1	2/5		
2006	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	2006–2008	V каденція І. В. Кузьо Ю. П. Шоловій
2007	0/2	0/1	0/3	0/1*	0/7*		
2008	0/0	0/0	0/4	0/1	0/5		
2009	0/0	0/0	0/0	–	0/0	2009–2012	VI каденція І. В. Кузьо Ю. П. Шоловій
2010	0/5	0/2	0/4	–	0/11		
2011	2/1	0/0	0/2	–	2/3		
2012	0/5	0/0	0/3	–	0/8		
2013	1/2	0/0	1/4	–	2/6	2013–2016	VII каденція І. В. Кузьо Ю. П. Шоловій
2014	0/2	0/0	1/4	–	1/6		
2015	0/2	1/1	0/1	–	1/4		
2016	0/4	1/0	0/0	–	1/4		
2017	0/0	0/1	2/1	–	2/2	2016–2021	VIII каденція І. В. Кузьо Ю. П. Шоловій
2018	2/0	0/0	0/2	–	2/2		
2019	1/1	0/0	0/1	–	1/2		
2020	1/1	0/0	0/0	–	1/1		
2021	0/1	3/0	0/0	–	3/1		
Σ	12/43	8/12	9/36	1/7	30/98	30/98	

Примітка. Докторські/кандидатські дисертації.

Таблиця 3

**Хронологія захистів докторських дисертацій
у спеціалізованій вченій раді Д 35.052.06 за період з 1995 р. до 2021 р.**

№ з/п	Здобувач	Спеціальність	Дата захисту	Науковий консультант	Місце роботи здобувача
1	Кузьо І. В.	05.02.02	27.12.1995		Нац. ун-т “Львів. пол.”, м. Львів
2	Харченко Є. В.	05.02.09	14.03.1997	Калінін С. Г.	Нац. ун-т “Львів. пол.”, м. Львів
3	Гащук П. М.	05.02.02	26.03.1997		Нац. ун-т “Львів. пол.”, м. Львів
4	Гуліда Е. М.	05.02.08	13.05.1998		Нац. ун-т “Львів. пол.”, м. Львів
5	Кукляк М. Л.	05.02.08	14.10.1998	Романів О. М.	Нац. ун-т “Львів. пол.”, м. Львів
6	Ярошевич Є.	05.02.09	1999	Калінін С. Г.	Республіка Польща
7	Керницький І. С.	05.02.02	06.06.2001	Харченко Є. В.	Нац. ун-т “Львів. пол.”, м. Львів
8	Мартинців М. П.	05.02.02	03.10.2001	Лютин С. М.	ЛНЛТУУ, м. Львів
9	Сокіл Б. І.	05.02.09	19.12.2001	Кузьо І. В.	Нац. ун-т “Львів. пол.”, м. Львів
10	Пилипець М. І.	05.02.08	05.06.2002	Гевко Б. М.	ТНТУ, м. Тернопіль
11	Вікович І. А.	05.02.09	07.04.2004	Дмитриченко М. Ф.	Нац. ун-т “Львів. пол.”, м. Львів
12	Кіндрацький Б. І.	05.02.02	20.05.2004	Сулим Г. Т.	Нац. ун-т “Львів. пол.”, м. Львів
13	Дем’янюк В. А.	05.22.02	19.05.2005	Крайник Л. В.	Нац. ун-т “Львів. пол.”, м. Львів
14	Ярошевич М. П.	05.02.09	22.06.2006	Блехман І. І.	НТУ, м. Луцьк
15	Ланець О. С.	05.02.02	06.07.2011	Кузьо І. В.	Нац. ун-т “Львів. пол.”, м. Львів
16	Пасіка В. Р.	05.02.02	19.10.2011	Полюдов О. М.	УАД, м. Львів
17	Шифрін Б. М.	05.02.09	26.06.2013	Плахтєнко М. П.	КЛА НАУ, м. Кіровоград
18	Гевко І. Б.	05.02.02	27.06.2013	Рогатинський Р. М.	ТНТУ, м. Тернопіль
19	Пукач П. Я.	05.02.09	16.10.2014	Кузьо І. В.	Нац. ун-т “Львів. пол.”, м. Львів
20	Васильків В. В.	05.02.08	09.12.2015	Пилипець М. І.	ТНТУ, м. Тернопіль
21	Ступницький В. В.	05.02.08	20.01.2016	Грицай І. Є.	Нац. ун-т “Львів. пол.”, м. Львів
22	Поліщук Л. К.	05.02.09	21.06.2017	Харченко Є. В.	НТУ, м. Вінниця
23	Горошко А. В.	05.02.09	18.10.2017	Ройзман В. П.	ХНУ, м. Хмельницький
24	Васильєва О. Е.	05.02.02	17.10.2018	Кузьо І. В.	Нац. ун-т “Львів. пол.”, м. Львів
25	Гурський В. М.	05.02.02	28.11.2018	Кузьо І. В.	Нац. ун-т “Львів. пол.”, м. Львів
26	Проценко В. О.	05.02.02	22.05.2019	Малашенко В. О.	Нац. ун-т “Львів. пол.”, м. Львів
27	Будз С. Ф.	05.02.02	27.05.2020	Дробенко Б. М.	ІППММ, м. Львів
28	Гурей В. І.	05.02.08	21.09.2021	Кузьо І. В.	Нац. ун-т “Львів. пол.”, м. Львів
29	Дзюра В. О.	05.02.08	22.09.2021	Марущак П. О.	ТНТУ, м. Тернопіль
30	Кусий Я. М.	05.02.08	27.09.2021	Ступницький В. В.	Нац. ун-т “Львів. пол.”, м. Львів

Таблиця 4

Хронологія захистів кандидатських дисертацій

№ з/п	Здобувач	Дата захисту	Науковий керівник	Місце роботи здобувача
1	2	3	4	5
Спеціальність 05.02.02 “Машинознавство”				
1	Масляк І. М.	06.03.1996		
2	Білобородченко В. О.	15.03.1999	Большаков М. В.	Нац. ун-т “Львів. пол.”, м. Львів
3	Балан С. О.	16.09.1999		ОНПУ, м. Одеса
4	Назарчук С. П.	22.09.1999	Калінін С. Г.	Нац. ун-т “Львів. пол.”, м. Львів
5	Шеремета Р. М.	29.03.2000	Харченко Є. В.	Нац. ун-т “Львів. пол.”, м. Львів
6	Сороківський О. І.	29.03.2000	Малашенко В. О.	Нац. ун-т “Львів. пол.”, м. Львів
7	Гончарова О. Є.	19.04.2000	Балан С. О.	ОНПУ, м. Одеса
8	Баранецька О. Р.	20.12.2000	Афтаназів І. С.	Нац. ун-т “Львів. пол.”, м. Львів
9	Дзюбик А. Р.	25.04.2001	Палаш В. М.	Нац. ун-т “Львів. пол.”, м. Львів
10	Зінько Р. В.	13.03.2002	Гащук П. М.	Нац. ун-т “Львів. пол.”, м. Львів
11	Васильєва О. Е.	15.05.2002	Кузьо І. В.	Нац. ун-т “Львів. пол.”, м. Львів
12	Матвій Б. Т.	19.06.2002	Малашенко В. О.	Нац. ун-т “Львів. пол.”, м. Львів
13	Боровець В. М.	19.06.2002	Гаврильченко О. В.	Нац. ун-т “Львів. пол.”, м. Львів
14	Ланець О. С.	25.09.2002	Гаврильченко О. В.	Нац. ун-т “Львів. пол.”, м. Львів

Продовження табл. 4

1	2	3	4	5
15	Лещук Р. Я.	18.02.2004	Гевко Б. М.	ТНТУ, м. Тернопіль
16	Нагорняк Г. С.	22.06.2005	Рогатинський Р. М.	ТНТУ, м. Тернопіль
17	Шпак Я. В.	22.06.2005	Гаврильченко О. В.	Нац. ун-т "Львів. пол.", м. Львів
18	Палаш Р. В.	23.11.2005	Кузьо І. В.	Нац. ун-т "Львів. пол.", м. Львів
19	Гурський В. М.	21.11.2007	Гаврильченко О. В.	Нац. ун-т "Львів. пол.", м. Львів
20	Кравець І. Є.	12.12.2007	Малашенко В. О.	Нац. ун-т "Львів. пол.", м. Львів
21	Малашенко В. В.	17.03.2010	Гащук П. М.	Нац. ун-т "Львів. пол.", м. Львів
22	Яцун В. В.	21.04.2010	Філімоніхін Г. Б.	НТУ, м. Кіровоград
23	Зубовецька Н. Т.	26.05.2010	Швабюк В. І.	НТУ, м. Луцьк
24	Валецький Б. П.	26.05.2010	Пальчевський Б. О.	НТУ, м. Луцьк
25	Предко Р. Я.	06.07.2011	Кіндрацький Б. І.	Нац. ун-т "Львів. пол.", м. Львів
26	Похильчук І. О.	21.03.2012	Стрілець В. М.	НУВГП, м. Рівне
27	Дзюбик Л. В.	18.04.2012	Кузьо І. В.	Нац. ун-т "Львів. пол.", м. Львів
28	Пороховський Ю.	23.05.2012	Кіндрацький Б. І.	Нац. ун-т "Львів. пол.", м. Львів
29	Шаповал О. М.	09.10.2012	Пальчевський Б. О.	НТУ, м. Луцьк
30	Проценко В. О.	10.10.2012	Настасенко В. О.	НТУ, м. Кіровоград
31	Івасечко Р. Р.	26.06.2013	Гевко Р. Б.	ТНТУ, м. Тернопіль
32	Ланець О. В.	27.11.2013	Кузьо І. В.	Нац. ун-т "Львів. пол.", м. Львів
33	Ніколайчук В. В.	10.09.2014	Малашенко В. О.	Нац. ун-т "Львів. пол.", м. Львів
34	Стрілець О. Р.	16.10.2014	Малашенко В. О.	НУВГП, м. Рівне
35	Клендій О. М.	01.04.2015	Гевко Р. Б.	ТНТУ, м. Тернопіль
36	Строган О. І.	03.06.2015	Афтаназів І. С.	Нац. ун-т "Львів. пол.", м. Львів
37	Віштак І. В.	20.01.2016	Савуляк В. І.	НТУ, м. Вінниця
38	Полуян А. В.	26.02.2016	Пилюпенко О. І.	НТУ, м. Чернігів
39	Федик В. В.	26.02.2016	Малашенко В. О.	Нац. ун-т "Львів. пол.", м. Львів
40	Магерус Н. І.	28.12.2016	Шоловій Ю. П.	Нац. ун-т "Львів. пол.", м. Львів
41	Борис А. О.	05.06.2019	Малашенко В. О.	Нац. ун-т "Львів. пол.", м. Львів
42	Нікіпчук С. В.	29.05.2020	Гащук П. М.	Нац. ун-т "Львів. пол.", м. Львів
43	Суков М. Г.	05.05.2021	Малашенко В. О.	Нац. ун-т "Львів. пол.", м. Львів
Спеціальність 05.02.08 "Технологія машинобудування"				
1	Кук А. М.	18.11.1998	Афтаназів І. С.	Нац. ун-т "Львів. пол.", м. Львів
2	Юрчишин І. І.	22.06.2000	Гуліда Е. М.	Нац. ун-т "Львів. пол.", м. Львів
3	Данильченко Л. М.	21.03.2001	Гевко Б. М.	ТНТУ, м. Тернопіль
4	Кусий Я. М.	17.11.2002	Афтаназів І. С.	Нац. ун-т "Львів. пол.", м. Львів
5	Клименко О. Д.	19.05.2004	Афтаназів І. С.	НТУ, м. Луцьк
6	Кирилів Я. Б.	06.10.2004	Афтаназів І. С.	Нац. ун-т "Львів. пол.", м. Львів
7	Жаровський	23.11.2005	Гуліда Е. М.	НТУ, м. Луцьк
8	Стефанович Т. О.	21.11.2007	Стоцько З. А.	Нац. ун-т "Львів. пол.", м. Львів
9	Білявський М. Л.	21.04.2010	Шахбазов Я. О.	УАД м. Львів
10	Гурей Т. А.	16.06.2010	Грицай І. Є.	Нац. ун-т "Львів. пол.", м. Львів
11	Дмитерко П. Р.	03.06.2015	Гурей І. В.	Нац. ун-т "Львів. пол.", м. Львів
12	Громнюк С. І.	06.02.2017	Грицай І. Є.	Нац. ун-т "Львів. пол.", м. Львів
Спеціальність 05.02.09 "Динаміка та міцність машин"				
1	Павленко П. В.	22.11.2000	Русинко К. М.	Нац. ун-т "Львів. пол.", м. Львів
2	Топільницький В. Г.	15.05.2002	Стоцько З. А.	Нац. ун-т "Львів. пол.", м. Львів
3	Левринець В. М.	04.12.2002	Харченко Є. В.	Нац. ун-т "Львів. пол.", м. Львів
4	Колесник К. К.	01.10.2003	Харченко Є. В.	Нац. ун-т "Львів. пол.", м. Львів
5	Дейнека Р. М.	01.10.2003	Пархоменко А. Л.	Нац. ун-т "Львів. пол.", м. Львів
6	Дворянин І. В.	02.10.2003	Харченко Є. В.	ЛУБЖД, м. Львів
7	Дівеєв Б. М.	02.10.2003	Вікович І. А.	Нац. ун-т "Львів. пол.", м. Львів
8	Стрельбицький В. В.	14.02.2007	Зінковський А. П.	НТУ, м. Хмельницький
9	Сліпчук А. М.	14.02.2007	Сокіл Б. І.	Нац. ун-т "Львів. пол.", м. Львів
10	Яковенко М. Г.	13.12.2007	Кузьо І. В.	Нац. ун-т "Львів. пол.", м. Львів

Закінчення табл. 4

1	2	3	4	5
11	Білоус А. Б.	20.05.2008	Кузьо І. В.	Нац. ун-т “Львів. пол.”, м. Львів
12	Ковальчук Р. А.	20.05.2008	Харченко Є. В.	Нац. ун-т “Львів. пол.”, м. Львів
13	Семчук Л. В.	21.05.2008	Харченко Є. В.	Нац. ун-т “Львів. пол.”, м. Львів
14	Сокіл М. Б.	29.10.2008	Харченко Є. В.	Нац. ун-т “Львів. пол.”, м. Львів
15	Ярошевич Т. С.	17.03.2010	Швабюк В. І.	НТУ, м. Луцьк
16	Ліщинська . І.	16.06.2010	Сокіл Б. І.	Нац. ун-т “Львів. пол.”, м. Львів
17	Назар І. І.	24.11.2010	Гащук П. М.	Нац. ун-т “Львів. пол.”, м. Львів
18	Житенко О. В.	24.11.2010	Кузьо І. В.	Нац. ун-т “Львів. пол.”, м. Львів
19	Коваленко О. В.	19.10.2011	Філімоніхін Є. Б.	НТУ м. Кіровоград
20	Черевко Ю. М.	20.10.2011	Вікович І. А.	НАСВ м. Львів
21	Тимошук В. М.	21.03.2012	Ярошевич М. П.	НТУ, м. Луцьк
22	Хитряк О. І.	18.04.2012	Сокіл Б. І.	НАСВ м. Львів
23	Підгайний Т. Ю.	09.10.2012	Харченко Є. В.	Нац. ун-т “Львів. пол.”, м. Львів
24	Корендій В. М.	27.11.2013	Кузьо І. В.	Нац. ун-т “Львів. пол.”, м. Львів
25	Іванівська О. В.	28.11.2013	Кислий О. О.	УДМУ, м. Керч
26	Невдаха А. Ю.	28.11.2013	Філімоніхін Є. Б.	НТУ, м. Кіровоград
27	Ребот Д. П.	18.12.2013	Стоцько З. А.	Нац. ун-т “Львів. пол.”, м. Львів
28	Носов Ю. Є.	23.04.2014	Харченко Є. В.	Нац. ун-т “Львів. пол.”, м. Львів
29	Силивонюк А. В.	23.04.2014	Ярошевич М. П.	НТУ, м. Луцьк
30	Новіцький Ю. Я.	10.09.2014	Харченко Є. В.	Нац. ун-т “Львів. пол.”, м. Львів
31	Палюх В. М.	17.10.2014	Харченко Є. В.	Нац. ун-т “Львів. пол.”, м. Львів
32	Висоцька Х. А.	01.04.2015	Вікович І. А.	Нац. ун-т “Львів. пол.”, м. Львів
33	Кунта О. Є.	26.06.2017	Кузьо І. В.	Нац. ун-т “Львів. пол.”, м. Львів
34	Петрученко О. С.	18.05.2018	Величко Л. Д. .	НАСВ, м. Львів
35	Возняк А. Г.	28.11.2018	Ройзман В. П.	НТУ, м. Хмельницький
36	Гутий А. В.	05.06.2019	Харченко Є. В.	Нац. ун-т “Львів. пол.”, м. Львів
Спеціальність 05.22.02 “Автомобілі і трактори”				
1	Дунь С. В.	23.10.2002	Шапко В. Ф.	ТУ, м. Кременчук
2	Коляса О. Л.	23.10.2002	Гудз Г. С.	Нац. ун-т “Львів. пол.”, м. Львів
3	Яворський Я. П.	19.05.2004	Гудз Г. С.	Автодор. коледж, м. Львів
4	Шапко С. В.	09.06.2004	Гутта О. Й.	ТУ, м. Кременчук
5	Осташук М. М.	14.12.2005	Гудз Г. С.	Нац. ун-т “Львів. пол.”, м. Львів
6	Дубно М. В.	12.12.2007	Гащук П. М.	НАСВ, м. Львів
7	Грубель М. Г.	27.02.2008	Крайник Л. В.	НАСВ, м. Львів

З 2011 р. в ПМТ було створено ще одну спеціалізовану вчену раду К.35.052.20 із захисту кандидатських дисертацій за спеціальністю 05.22.02 “Автомобілі та трактори”. У 2017 р. у раді відкрито ще одну спеціальність 05.22.01 “Транспортні системи”. Головою ради є д-р техн. наук, проф. Г. С. Гудз.

За три терміни повноважень ради (2011–2021 рр.) розглянуто і захищено 25 дисертацій, з них десять дисертацій аспірантів і здобувачів Національного університету “Львівська політехніка”, а також п’ятнадцять дисертацій здобувачів інших університетів України (Луцький національний технічний університет, Вінницький національний технічний університет, Кременчуцький національний університет ім. М. Остроградського, Тернопільський національний технічний університет ім. І. Пулюя, Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу). Це засвідчує авторитетність спеціалізованої ради серед провідних технічних ЗВО України.

До складу спеціалізованої вченої ради зі спеціальності “Автомобілі та трактори” входить п’ять докторів наук, три з яких – вчені університету, п’ять кандидатів наук за спеціальністю. Крім науковців університету, до складу ради входять також провідні вчені Національного транспортного університету (м. Київ), Українського інституту автобусотролейбусобудування (ВАТ Укравтобуспром, м. Львів), Національної академії сухопутних військ ім. П. Сагайдачного (м. Львів).

Серед науковців спеціалізованої вченої ради зі спеціальності “Транспортні системи” – сім докторів наук, чотири з яких – вчені університету, чотири кандидати наук за спеціальністю. До складу цієї ради входять і провідні вчені Одеської державної академії технічного регулювання та якості (м. Одеса), Харківського національного технічного університету сільського господарства ім. П. Василенка (м. Харків) та Харківського національного автомобільно-дорожнього університету (м. Харків).

Кожну зі спеціальностей представляють доктори наук: з першої спеціальності 05.22.02 – Г. С. Гудз, Л. В. Крайник, О. З. Горбай, В. А. Дем’янюк, Б. І. Кіндрацький; з другої – Є. Ю. Форнальчик, І. В. Кузьо, Є. В. Крикавський, С. Й. Солодкий, Т. М. Зеленчук, Н. Ю. Шраменко, В. О. Вдовиченок.

Підсумовуючи діяльність двох СВР за період з 1995 р., варто зазначити, що основна їхня робота спрямована на підвищення наукового рівня науково-педагогічних працівників рідної альма-матер – Львівської політехніки. Адже 17 докторських і 60 кандидатських дисертацій захистили представники Львівської політехніки.

Як Львівська політехніка загалом, так і Інститут інженерної механіки та транспорту мають славні наукові традиції. У довоєнний період тут працювали відомі вчені-механіки: С. Банах, М. Губер, В. Бужинський та ін. У новітній історії розвиток інженерної механіки пов’язаний з іменами професорів Г. Савіна, М. Леонова, А. Рабиновича, М. Медвідя, М. Комарова, М. Шульги, С. Калініна, Р. Сіліна, П. Сеника, К. Русинка, Д. Мочернюка, В. Повідайла та ін. Особливого значення набули науково-дослідні лабораторії, сформувались потужні наукові школи, значно розширився і зміцнів зв’язок з промисловістю. Можливості та рівень підготовки фахівців-механіків, наукові традиції та результати, міжнародне визнання школи львівських механіків пройшли випробування часом і створюють добру основу для подальших здобутків у царині однієї з найдавніших наук – механіки.

Список літератури

1. Кузьо І. В. Львівська політехніка і прикладна механіка. Історія і сьогодення. Український міжвідомчий науково-технічний збірник “Автоматизація виробничих процесів у машинобудуванні і приладобудуванні”. 2016. Вип. 50. Львів. С. 3–8. DOI: 10.23939/istcipa
2. Кузьо І. В., Боровець В. М., Ланець О. С. Кафедра механіки та автоматизації машинобудування. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2020. 144 с. ISBN 978-966-941-518-9
3. Boberski J., Brzozowski S. M., Dyba K., Poplawski Z., Schroeder J., Szewalski R., Wegierski J. Politechnika Lwowska 1844–1945. Wrocław: Wyd. Politechniki Wrocławskiej, 1993. 577 s.

I. Kuzio, Yu. Sholovii

Lviv Polytechnic National University

TRAINING OF SPECIALISTS OF HIGHER QUALIFICATION OF MECHANICAL PROFILE IN LVIV POLYTECHNIC

The history of the development of mechanics and a brief chronology of the creation and work of specialized scientific councils for the training of highly qualified personnel in the Lviv Polytechnic are presented, the main stages of their activity are singled out and characterized.

Key words: science; Lviv Polytechnic National University; Institute mechanical engineering and transport, dissertation.

References

1. Kuzio I. V. *Lvivska politehnika i prykladna mehanika. Istoriia i siogodennia*. [Lviv Polytechnic and Applied Mechanics. History and present] // *Ukrainskyi mizvidomchyi nauково-tehnychnyi zbirnyk “Avtomatyzatsiia vyrobnychyh protsesiv u mashynobuduvanni ta pryladobuduvanni”* [Ukrainian interdepartmental scientific and technical collection “Automation of production processes in mechanical engineering and instrument making”]. Vol. 50. 2016. Lviv: Lviv Polytechnic University. С. 3–8. DOI: 10.23939/istcipa
2. Kuzio I. V., Borovets V. M., Lanets O. S. *Kafedra mehaniky ta avtomatyzatsii mashynobuduvannia* [Department of Mechanics and Automation of Mechanical Engineering]. Lviv: Lviv Polytechnic University. 2020. 144 c. ISBN 978-966-941-518-9
3. Boberski J., Brzozowski S. M., Dyba K., Poplawski Z., Schroeder J., Szewalski R., Wegierski J. *Politechnika Lwowska 1844–1945*. Wrocław: Wyd. Politechniki Wrocławskiej, 1993. 577 s.